

Overview of the current state of education and science in Ukraine under russian aggression (as of February 2023)

General information

According to the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, as of February 24, 2023, the number of Ukrainians who crossed the border with EU countries since February 24, 2022 was more than **18.8 million people**¹.

According to the Office of the Prosecutor General of Ukraine, as of February 24, 2023, **461 children have died** and **927 have been injured** since the beginning of the war. These data do not include complete information on areas where active hostilities are taking place.

As of February 24, 2023, as a result of shelling and bombing, **3,151 educational institutions were damaged, of which 440 were destroyed**.

Early childhood and Preschool, Secondary and out-of-school, inclusive education

Early childhood and Preschool education

According to the operative information as of February 24, 2023, **127 early childhood and preschool settings were destroyed and 942 were damaged**.

- The MoES offers the draft Professional Standard for the profession "Teacher-methodologist of an early childhood and preschool setting" for public discussion.
- New materials for teachers and parents: "[Modern preschool under the wings of protection](#)." The Ministry of Education and Science of Ukraine together with the State Institution "Ukrainian Institute of Education Development" (UIED) added new materials to the section "Modern preschool under the wings of protection", which are appropriate to use in communication with children of preschool age.

General Secondary Education

As of February 24, 2023, **1,441 general secondary, out-of-school and specialized education institutions were damaged, and 261 were destroyed**.

- On February 9, 2023, a strategic session "Reform of school nutrition: strategic development in wartime and during post-war reconstruction of Ukraine" was held. During the strategic session, 4 areas of further work were presented, namely: organization of quality nutrition: procurement and financing; restoration and modernization of school kitchens: a comprehensive approach; implementation and compliance with the HACCP system; development personnel potential; development of a healthy food culture, implementation of new norms and menus.
- On February 23, 2023, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the governmental draft Law of Ukraine "On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regarding the State Final Attestation and Admission Campaign of 2023". The entrance test for those wishing to obtain a higher education will be conducted in the national multi-disciplinary test (NMT) format.
- On February 24, 2023, the Government approved the action plan for the implementation of the National Strategy for the development of a safe and healthy educational environment in the New Ukrainian School for 2023. The plan defines a set of measures that will contribute to the formation of safe, comfortable and healthy conditions for obtaining an education in institutions of general secondary education, students' mastery of the competencies necessary for a safe and healthy lifestyle, and also provide for the training of psychologists and pedagogical staff in matters of

¹ <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

psychological support and the ability to act in emergency situations.

- With the assistance of the Olena Zelenska Foundation within the framework of the initiative of the Global Business Coalition for Education (GBC-Education) and the project "Digital asset for Ukraine" and the companies "HP" and "Microsoft", teachers of Sumy and Kharkiv regions received **more than 3,100 laptops**.
- On February 28, 2023, the Government approved the resolution on amendments to the Regulation on the Certification of Pedagogical Workers. According to the updated procedure, pedagogical workers who, at the time of registration, work in a relevant position at the main place of work and have at least two years of teaching experience can take part in the certification. A teacher who has already participated in certification, but did not receive a certificate, has the right to retake it no earlier than a year later. A teacher can use the right to undergo certification at the expense of the state budget once every three years.

Inclusive Education

- On February 15, 2023, with the participation of the First Lady of Ukraine, Olena Zelenska, and under the chairmanship of Prime Minister of Ukraine, Denys Shmyhal, a meeting of the [Barrier-free Council](#) was held, during which the draft Action Plan for 2023-2024 was considered, in particular, eight priority projects to be implemented by relevant ministries.
- Within the framework of the National Strategy for the Creation of a Barrier-Free Space in Ukraine for the period until 2030, which was created at the initiative of Olena Zelenska, the Ministry of Education and Science of Ukraine together with the NGO "Support the Child" and the "Take care of yourself" project, the NGO "Association of Effective Psychologists of Ukraine", the team of psychologists and teachers introduced a new rubric "Support. Half an hour about inclusion." Every Saturday on the "Support a child" [Facebook page](#), experts will provide answers to important questions about inclusion.

Vocational Education and Training (VET)

According to operational information, as of February 24, 2023, **23 vocational education and training institutions were destroyed**, and **128 institutions were damaged**.

- On February 20, 2023, access to another **4 new short-term online courses** from EU4Skills aimed at supporting the reconstruction of Ukraine was opened: business design: from idea to business; public catering hygiene; identification of risk factors and prevention of their occurrence during work processes in the field of food services; acquiring digital competence for successful work: digital data and security. Not only students and teachers can acquire new skills, but also everyone who wants to improve their qualifications or change their field of activity.
- On February 23, 2023, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Regarding the Provision of Targeted State Support to Certain Categories of Persons in the Fields of Vocational Education and Training, Professional Pre-Higher and Higher Education" (Reg. No. 8400).

Professional Pre-higher and Higher Education

According to operational information as of February 24, 2023, **167 professional pre-higher and higher education institutions were damaged**, and **24 institutions were destroyed**.

- Based on the results of the third year of the pilot project, a [report](#) was published on the introduction of training of specialists using the dual form of education in pre-higher and higher education institutions. The main goal of the research is to identify the state of affairs regarding the implementation of the dual form of education during the war and to outline the main problems.
- On February 15, 2023, the European Commission published the [report](#) "Comparison of the European Qualifications Framework and the National Qualifications Framework of Ukraine", prepared together

with Ukrainian and European partners, in particular the European Training Foundation (ETF). On February 27, 2023, a presentation of the comparative report was held with the participation of the First Deputy Minister of Education and Science of Ukraine Andrii Vitrenko.

- On February 28, 2023, the Cabinet of Ministers of Ukraine approved the Procedure for the creation and verification of electronic student (school-student) tickets of professional pre-higher, higher and/or vocational education and training institutions and their electronic copies. The procedure was developed in order to ensure the use of E-student (school-student) tickets as required by the Law of Ukraine "On Peculiarities of Providing Public (Electronic Public) Services".

Science & Innovation

As of February 24, 2023, data on damage (destruction) of property and buildings of scientific and higher education institutions: **not damaged - 224; partially damaged - 116; completely damaged - 4; no information - 11 (located in the occupied territory).**

- On February 9, 2023, the presentation of the **National Portal of International Scientific and Technical Cooperation took place**. The functioning of the Portal will contribute to the growth of the number of Ukrainian projects and their participants in international cooperation programs due to the provision of information to Ukrainian scientists, innovators and entrepreneurs about the European Union's Framework Programme for Research and Innovation "Horizon Europe" and the Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community "Euratom", as well as about other programs of international scientific and innovative cooperation.
- **Ukrainian scientists received 25 million euros for the implementation of scientific projects** under the "Actions of Marie Skłodowska-Curie" programme of the "Horizon Europe" programme. On February 23, 2023, the European Commission officially announced the selection results of the MSCA4Ukraine initiative, which supports displaced researchers from Ukraine.

International Cooperation

- The President of the European Commission, Ms. Ursula von der Leyen, during a briefing within the framework of a joint meeting of the Government of Ukraine and the EU College of Commissioners, announced support for Ukrainian scientists. In particular, the EU will help create and **finance the work of the Horizon Europe Office in Ukraine** until the end of 2027. The work of the Office will contribute to the integration of Ukraine into the European research area, as well as strengthen the development of our country within the framework of the Ukraine's Recovery Plan.
- On February 6, 2023, the Federal Minister of Education and Research of Germany, Bettina Stark-Watzinger, visited Ukraine. During the meeting, the parties discussed the state of cooperation in the field of education and science between Ukraine and Germany, as well as the priority areas of further bilateral cooperation.
- On February 14, 2023, the Minister of Education and Science, Serhiy Shkarlet, met with UNICEF Ukraine Representative, Murat Sahin. The parties discussed the issues of ensuring the mental health of participants in the educational process, publishing and printing textbooks, functioning and expanding the network of Ukrainian educational hubs.
- On February 28, 2023, the delegation of the Ministry of Education and Science of Ukraine took part in an extraordinary **meeting of the Committee of the Convention on the Recognition of Higher Education Qualifications in the European Region (Lisbon Convention)**. 31 countries voted to restrict the participation of the Russian Federation and the Republic of Belarus in the bodies of the Lisbon Convention, and a **declaration in support of Ukraine was adopted**.
- On February 28, 2023, a delegation of the Organization for Economic Cooperation and Development headed by Secretary-General Mathias Cormann visited Ukraine. During the visit, the Minister of

Education and Science of Ukraine, Serhiy Shkarlet, and the Head of the Directorate for Education and Skills of the OECD, Andreas Schleicher, **signed the Agreement on Ukraine's participation in PISA-2025**. Given the budget restrictions caused by the military aggression of the Russian Federation, the Ministry of Education and Science of Ukraine initiated the waiver of Ukraine's contributions for participation in the PISA-2025 study. The OECD supported this proposal and agreed to cover the contributions of Ukraine's participation in the PISA-2025 study cycle.

Огляд поточного стану сфери освіти і науки України в умовах російської агресії (за лютий 2023 року)

Загальна інформація

За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців станом на 24 лютого 2023 року кількість українців, які перетнули кордон з країнами ЄС з 24.02.2022 року, склала понад **18,8 млн осіб**².

За даними Офісу генерального прокурора України станом на 24.02.2023 з початку війни **загинула 461 дитина, 927 - поранено**. Ці дані не включають повну інформацію щодо територій, де відбуваються активні бойові дії.

Станом на 24 січня 2023 року внаслідок обстрілів та бомбардувань **пошкоджено 3151 заклад освіти, з них 440 - повністю зруйновано**.

Дошкільна, шкільна, позашкільна та інклюзивна освіта

Дошкільна освіта

За оперативною інформацією станом на 24.02.2023 р. **зруйновано – 127; пошкоджено - 942 закладів дошкільної освіти**.

- МОН пропонує для громадського обговорення [проект](#) Професійного стандарту за професією «Вихователь-методист закладу дошкільної освіти».
- Нові матеріали для педагогів і батьків: [«Сучасне дошкільня під крилами захисту»](#). Міністерство освіти і науки спільно з ДУ «Український інститут розвитку освіти» додали нові матеріали до рубрики «Сучасне дошкільня під крилами захисту», які доцільно використовувати у спілкуванні з дітьми дошкільного віку.

Загальна середня освіта

Станом на 24.02.2023 пошкоджено **1441 заклад загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої освіти, зруйновано - 261**.

- 9 лютого 2023 року відбулась стратегічна сесія «Реформа шкільного харчування: стратегічний розвиток в умовах війни та повоєнного відновлення України». Під час стратегічної сесії були представлені 4 напрями подальшої роботи, а саме: Організація якісного харчування: закупівля та фінансування; Відновлення та модернізація харчоблоків: комплексний підхід. Упровадження та дотримання системи НАССР; Розвиток кадрового потенціалу; Формування культури здорового харчування. Упровадження нових норм та меню.
- 23 лютого 2023 року, Верховна Рада України прийняла урядовий проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2023 року». Вступне випробування для охочих здобути вищу освіту проводитиметься у форматі НМТ.
- 24 лютого 2023 року Уряд схвалив план заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі на 2023 рік. План визначає комплекс заходів, що сприятимуть формуванню безпечних, комфортних та здорових умов для здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти, оволодінню учнями компетентностями, необхідними для безпечного та здорового способу життя, а також передбачають підготовку психологів та педагогічних працівників з питань психологічної підтримки та здатності діяти в умовах надзвичайних ситуацій.
- За сприяння Фондації Олени Зеленської у межах ініціативи Глобальної бізнес-коаліції для освіти (GBC-Education) та проекту «Цифровий актив для України» компаній «HP» та «Microsoft» **понад 3 100 ноутбуків** отримали вчителі Сумщини й Харківщини.
- 28 лютого 2023 року Уряд схвалив постанову КМУ щодо внесення змін до Положення про

² <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

сертифікацію педагогічних працівників. За оновленим порядком у сертифікації можуть узяти участь педагогічні працівники, які на момент реєстрації працюють на відповідній посаді за основним місцем роботи та мають стаж педагогічної роботи не менше двох років. Педагогічний працівник, який вже брав участь у сертифікації, але не отримав сертифіката, має право на повторне проходження не раніше ніж через рік. Правом на проходження сертифікації за рахунок коштів державного бюджету педагогічний працівник може скористатися один раз на три роки.

Інклюзивна освіта

- 15 лютого 2023 року за участю першої леді України Олени Зеленської та під головуванням Прем'єр-міністра Дениса Шмигала відбулося [засідання Ради безбар'єрності](#), під час якого було розглянуто проєкт Плану заходів на 2023–2024 роки, зокрема вісім пріоритетних проєктів, які реалізовуватимуть профільні міністерства.
- У межах Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, що створена за ініціативою Олени Зеленської, МОН спільно із ГО «Підтримай дитину» та проєктом «Подбай про себе», ГО «Асоціація дієвих психологів України», командою психологів та педагогів запровадили нову рубрику «Підтримай. Півгодини про інклюзію». Щосуботи на [Facebook-сторінці](#) «Підтримай дитину» експерти надаватимуть відповіді на важливі запитання про інклюзію.

Професійна (професійно-технічна) освіта

За оперативною інформацією станом 24.02.2023 зруйновано **23 заклади професійної (професійно-технічної) освіти, пошкоджено 128 закладів.**

- 20 лютого 2023 року відкрили доступ до ще **4 нових короткострокових онлайн-курсів** від EU4Skills, спрямованих на підтримку відбудови України: бізнес-проєктування: від ідеї до бізнесу; гігієна громадського харчування; визначення факторів ризику та запобігання їхньому виникненню під час робочих процесів у сфері послуг харчування; опанування цифрової компетентності для успішної роботи: цифрові дані та безпека. Набути нові навички можуть не тільки учні і педагоги, а й всі охочі підвищити кваліфікацію або змінити сферу діяльності.
- 23 лютого 2023 року, Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання державної цільової підтримки окремим категоріям осіб у сферах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти» (реєстр. №8400).

Фахова передвища, вища освіта

За оперативною інформацією станом 24.02.2023 пошкоджено **167 закладів фахової передвищої та вищої освіти, зруйновано 24 заклади.**

- За результатами третього року пілотного проєкту оприлюднено [звіт](#) щодо запровадження в закладах фахової передвищої та вищої освіти підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. Головна мета дослідження – виявити стан справ з реалізації дуальної форми здобуття освіти (ДФЗО) під час війни та окреслити основні проблеми.
- 15 лютого 2023 року Європейська комісія оприлюднила [звіт](#) «Порівняння Європейської рамки кваліфікацій та Національної рамки кваліфікацій України», підготовлений спільно з українськими та європейськими партнерами, зокрема Європейським фондом освіти (ETF). 27 лютого 2023 року за участю першого заступника Міністра освіти і науки України Андрія Вітренка відбулася презентація порівняльного звіту.
- 28 лютого 2023 року, Кабінет Міністрів України схвалив Порядок формування та перевірки електронних студентських (учнівських) квитків закладу фахової передвищої, вищої та/або професійної (професійно-технічної) освіти та їхніх електронних копій. Порядок розробили для

того, щоб забезпечити використання Е-студентських (учнівських) квитків на вимогу Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг».

Наука та інновації

Станом на 24 лютого 2023 року дані щодо пошкоджень (руйнувань) майна та будівель наукових установ та закладів вищої освіти: **не пошкоджено - 224; частково пошкоджено - 116; повністю пошкоджено - 4; інформація відсутня - 11 (знаходяться на окупованій території).**

- 9 лютого 2023 року відбулася презентація **Національного [порталу](#) міжнародного науково-технічного співробітництва**. Функціонування Порталу сприятиме зростанню кількості українських проєктів та їхніх учасників у програмах міжнародного співробітництва завдяки інформаційному забезпеченню українських учених, інноваторів та підприємців про Рамкову програму Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» та Програму з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії «Євратом», а також про інші програми міжнародного наукового та інноваційного співробітництва.
- **Українські вчені отримали 25 млн євро на реалізацію наукових проєктів** за напрямом «Дії Марії-Склодовської Кюрі» програми «Горизонт Європа». 23 лютого 2023 року Європейська комісія офіційно оголосила результати відбору ініціативи MSCA4Ukraine, яка підтримує вимушено переміщених дослідників з України.

Міжнародна діяльність

- Президентка Єврокомісії пані Урсула фон дер Ляєн під час брифінгу в межах спільного засідання Уряду України та Колегії Європейської комісії оголосила про підтримку українських науковців. Зокрема, ЄС допоможе створити та **профінансує роботу Офісу програми «Горизонт Європа» в Україні** до кінця 2027 року. Робота Офісу сприятиме інтеграції України до Європейського дослідницького простору, а також посилить розбудову нашої країни в межах Плану відновлення України.
- 06 лютого 2023 року відбувся візит Федерального Міністра освіти та досліджень Німеччини Беттіни Штарк-Ватцінгер до України. Під час зустрічі сторонами обговорено стан співробітництва в галузі освіти і науки між Україною та Німеччиною, а також пріоритетні напрями подальшого двостороннього співробітництва.
- 14 лютого 2023 року Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет зустрівся з головою представництва ЮНІСЕФ в Україні Муратом Шахімом. Сторони обговорили питання забезпечення ментального здоров'я учасників освітнього процесу, видання та друк підручників, функціонування і розширення мережі українських освітніх хабів.
- 28 лютого 2023 року, делегація Міністерства освіти і науки України взяла участь у позачерговому засіданні **Комітету Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабонської конвенції)**. 31 країна проголосувала за обмеження участі рф і рб в органах Комітету Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні та **була ухвалена декларація на підтримку України**.
- 28 лютого 2023 року Україну відвідала делегація Організації економічного співробітництва та розвитку на чолі з Генеральним секретарем Матіасом Корманном. У межах візиту Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет та керівник директорату з освіти та навичок ОЕСР Андреас Шляйхер **підписали Угоду про участь України у PISA-2025**. З огляду на бюджетні обмеження, які спричинені військовою агресією рф, МОН ініціювало скасування внесків України для участі у дослідженні PISA-2025. ОЕСР підтримала цю пропозицію та погодилася покрити внески участі України у циклі дослідження PISA-2025.